

Нічний корабель

Михайло Лермонтов

Між синіх рівнин океану,
Ледь зійдуть зірки в небесах,
Летить корабель таємничий,
Летить на усіх парусах.

Від вітру не хиляться щогли
І боцманські дудки мовчать;
Лиш грізно у люках відкритих
Чавунні гармати стирчать.

Не видно на ньому команди,
Не світять сигнальні вогні,
Та скелі, й мілини підводні,
І бурі йому не страшні.

Є острів на тім океані –
Похмурий і голий граніт;
Похований там імператор,
Що мріяв скорити весь світ.

Без свідків і почестей жодних
В холодну могилу він ліг.
Ще й брилу гранітну поклали,
Щоб встати з труни він не міг.

Та в час його смерті гіркої,-
Річниця коли настає,-
До берега острова тихо
Нічний корабель пристає.

З могили тоді імператор
При світлі непевному зір
З'являється раптом; на ньому
Звичайний похідний мундир.

І руки схрестивши на грудях,
(Така в нього звичка, мабуть,)

Іде, і стає до штурвала,
І швидко рушає у путь.

До Франції він поспішає,
Де в розпалі дій бойових
Залишив наступника-сина,
Залишив гвардійців своїх.

І тільки-но берег жаданий
На обрії забовванить,
Палають вогнем його очі
І серце у грудях тремтить.

У тиші нічній імператор
До берега прямо пливе.
Соратників голосно кличе
І маршалів грізно зове.

Та сплять гренадери вусаті,
На Ельбі скінчивши похід,
Під снігом холодним Росії,
В спекотних пісках пірамід.

І маршали кличу не чують:
Загинув з них дехто в бою
І зрадили інші підступно,
Запродавши шпагу свою.

І тупнувши в землю із гнівом
На братство своє бойове,
Він довго край берега ходить
І голосно знову зове.

Він кличе любимого сина,
Опору в своїй боротьбі;
Йому обіцяє півсвіту,
А Францію – тільки собі.

Та в розквіті сил і надії
Захворів і згас його син.
І довго, чекаючи марно,

Стоїть імператор один.

Стоїть він і тяжко зітхає,
А ночі кінчається строк...
І капають сльози гарячі
З очей на холодний пісок.

Тоді на самотній вітрильник
Понуро бреде наздогад
І, гірко махнувши рукою,
Рушає печально назад.

Переклад Грязнова Олександра Андрійовича